

വൈദ്യുതഘാതത്തിനുള്ള ചികിത്സ/विद्युताघात एवं उसका उपचार /FIRST AID IN ELECTRIC SHOCK

ആഘാതത്തിന് ഇരയായ ആൾ മരണപ്പെട്ടതായി തോന്നിയാലും ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതാണ്

आघात लगे व्यक्ति के मृत प्रतीत होने पर भी इन अनुदेशों का अनुपालन करें
FOLLOW THESE INSTRUCTIONS EVEN IF THE VICTIM APPEARS DEAD



1. വൈദ്യുതി സമ്പർക്കം വിച്ഛേദിക്കുക

ആഘാതത്തിന് ഇരയായ ആളെ തക്കസമയത്ത് വൈദ്യുതി സമ്പർക്കത്തിൽ നിന്നും വിമുക്തനാക്കുക. കഴിയുമെങ്കിൽ ഉടൻതന്നെ വൈദ്യുതി വിതരണം വിച്ഛേദിക്കുക (Switch Off). അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഉണങ്ങിയ വടിയോ, ഉണങ്ങിയ കയറോ, ഉണങ്ങിയ കടലാസോ അഥവാ മറ്റേതിങ്കിലും ചാലകങ്ങൾ അല്ലാത്ത (non conductor) വസ്തുക്കളോ ഉപയോഗിച്ച് ആഘാതമേറ്റയാളെ വൈദ്യുതി ബന്ധത്തിൽ നിന്നും വേർപെടുത്തുക. കൈരക്ഷകൂടാതെ വെറും കൈ ഉപയോഗിക്കരുത്.

2. ആഘാതത്തിന് ഇരയായ ആളെ പരിശോധിക്കുക

ഉടൻതന്നെ ഇരയായ വ്യക്തിയുടെ വായും തൊണ്ടയും തൊട്ടടുത്തുവെച്ച് പുറത്തുനിന്നുള്ള വസ്തുക്കൾ (പുകയില, കൊഴിഞ്ഞുപോയ പല്ലുകൾ മുതലായവ) എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ എടുത്തുകളയുക.. വായമുറുക്കി അടച്ചിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ കുറച്ചുനേരത്തേക്ക് അതിനുമുതിരേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ഉടൻതന്നെ കൃത്രിമശ്വാസോചാരം നൽകാൻ ആരംഭിക്കുകയും ഡോക്ടറെ വിളിക്കാൻ ആളയക്കുകയും ചെയ്യുക.. ഇതിനു താമസം നേരിട്ടാൽ അതു ആഘാതമേറ്റയാളുടെ മരണത്തിൽ കലാശിച്ചേക്കാം.

നീണ്ടുപോകുന്ന കൃത്രിമശ്വാസോചാരത്തിനിടയിൽ ആഘാതമേറ്റയാളെ ഒരു വാതിൽ പലകയിലോ മറ്റേതെങ്കിലും പരന്ന പ്രതലത്തിലോ അയാളുടെ തലയും നെഞ്ചും കാലിനെക്കാൾ ആറുതുളശ് എട്ടിഞ്ചുവരെ താഴെ വരത്തക്കവിധത്തിൽ കിടത്തണം. ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതുവഴി ചെയ്യുന്നതുവഴി ഹൃദയത്തിലേക്കുള്ള രക്തപ്രവാഹം വർദ്ധിക്കപ്പെടുകയും രക്ഷപ്രാപിക്കുവാനുള്ള സാധ്യത കൂടുകയും ചെയ്യുന്നു. കൃത്രിമശ്വാസോചാരം നൽകുന്നസ്ഥലത്തുനിന്നും ആഘാതമേറ്റയാളെ അയാൾ സ്വമേധയാ സാധാരണഗതിയിൽ ശ്വാസോചാരം ചെയ്യുന്നതുവരെ മറ്റൊരു സ്ഥലത്തേക്കു മാറ്റാൻ പാടില്ല. അതിനുശേഷം അയാളെ കിടക്കുന്ന അവസ്ഥയിൽ മാത്രമേ മറ്റൊരു സ്ഥലത്തേക്കു മാറ്റാവൂ.

3. കൃത്രിമ ശ്വാസോചാരം

ഒന്നാം ഘട്ടം

ആഘാതമേറ്റയാളുടെ കൈകൾ മുന്നോട്ടുമാടിക്കി ഒന്നിനുമീതെ ഒന്നു വെച്ച് തല അതിൻമേൽ ചാരി കമഴ്ത്തികിടത്തുക. അയാളുടെ തലയുടെ വശത്ത് നിങ്ങളുടെ ഒരു കാൽമുട്ട് അല്ലെങ്കിൽ രണ്ട് കാൽമുട്ടുകളും കൂത്തിനിൽക്കുക. അയാളുടെ പുറത്തു കക്ഷനിരക്കു പിന്നിൽ നിങ്ങളുടെ രണ്ട് കൈകളും തള്ളവിരലുകൾ നേർക്കുനേർ വരത്തക്കവിധത്തിലും മറ്റുവിരലുകൾ വശങ്ങളിലൂടെ താഴേക്കു വിടർത്തിയും വെയ്ക്കുക.

1. विजली संपर्क का विच्छेद करें

विद्युताघात लगने पर व्यक्ति को विजली संपर्क से मुक्त करें, यदि संभव हो तो तुरंत विजली की आपूर्ति बंद करें अन्यथा सूखी लकड़ी, सूखी रस्सी, सूखा कपडा या कागज या कोई अन्य अचालक का प्रयोग करके उनको विजली संपर्क से मुक्त करें। बिना सुरक्षा के खाली हाथ का उपयोग न करें।

2. विद्युताघात लगे व्यक्ति की जाँच करें

यथाशीघ्र व्यक्ति के मुँह और गले की जाँच करके नकली दाँत या अन्य बाह्य वस्तु(तम्बाकू) कोई हो तो उसे हटाएं। यदि मुँह कस कर बंद किया है तो थोड़ी देर तक उसपर ध्यान न दें। कृत्रिम श्वसन तुरंत शुरू करें। डॉक्टर को बुलाएं। विलंब से मृत्यु भी हो सकती है।

दीर्घकृत कृत्रिम श्वसन के दौरान, उनको फर्श पर या किसी अन्य सपाट सतह पर लिटाया जा सकता है ताकि उनका सिर और छाती उनके पैर से छह से आठ इंच नीचे हो। इससे हृदय को रक्त के बहाव में वृद्धि होगी और बचने के अवसर बेहतर होंगे।

कृत्रिम श्वसन के स्थान से उनको तब तक नहीं हटाना चाहिए जब तक वे अपने आप सामान्य रूप से श्वास न लेने लगे। उसके बाद उसे शयित अवस्था में हटाया जा सकता है।

3. कृत्रिम श्वसन

अवस्था - 1

विद्युताघात लगे व्यक्ति को नीचे मुँह करके इस तरह से लिटाएं कि उनकी बाँहें बाँधी हो और सिर उनपर टिका हो। उनके सिरहाने एक या दोनों घुटनों पर बैठें। अपने हाथ उनकी पीठ पर, काँख की सीध के पीछे इस तरह से रखें कि उँगलिया बाहर और नीचे की ओर फैली हो और अँगूठा एक दूसरे को छू रहा हो।

1. BREAK THE ELECTRICAL CONTACT

Free the victim from electrical contact promptly switch off supply if this can be done at once. Otherwise use a dry stick, dry rope, dry cloth or paper or other non-conductor to separate the victim from electric contact. Do not use bare hands without protection.

2. INSPECT THE VICTIM

Quickly feel the victim's mouth and throat and remove any foreign body (tobacco, fallen teeth etc). If the mouth is tight shut, pay no more attention to it until later. Begin artificial respiration immediately. Also send for Doctor. Delay may result in Death.

If during prolonged artificial respiration, the victim can be laid on a door or other flat surface so that his head and chest are six to eight inches lower than his feet, flow of blood to the heart will be promoted and there will be a better chance of recovery.

The victim should not be moved from the place of artificial respiration until he is breathing normally of his own accord. He may then be moved but only in a lying position.

3. ARTIFICIAL RESPIRATION

POSITION 1

Place the victim face down with his arms folded one over the other and head resting on them. Kneel on one or both knees at victim's head. Place your hands on the victim's back beyond the line of armpits, with your fingers spread outwards and downwards and thumbs touching each other.

രണ്ടാം ഘട്ടം

ഒന്ന്, രണ്ട്, മൂന്ന് എന്ന് നിങ്ങൾ എണ്ണിക്കൊണ്ട് കൈ നേരെ പിടിച്ചു അവകുത്തനെയൊക്കുന്നതുവരെ അയാളുടെ പുറത്ത് ഒരേമാതിരി അമർത്തി മുന്നോട്ടുചായുക. ഇത് ശ്വാസം വിടുവിക്കൽ പൂർത്തിയാക്കുന്നു..

മൂന്നാം ഘട്ടം

നാല് എന്ന് എണ്ണിക്കൊണ്ടിരിക്കെ പിറകോട്ടു ചാഞ്ഞ് സമ്മർദ്ദം പുറത്തുവിട്ടുകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെകൈകൾ അയാളുടെ കൈകൾക്കുടനീളം താഴോട്ടു വഴുക്കി അയാളുടെ മേൽക്കൈകൾ മുട്ടിനു തൊട്ടു മുൻപായി മുറുകെപ്പിടിക്കുക. പിന്നോട്ടു ചായൽ തുടരുക.

നാലാം ഘട്ടം

അഞ്ച്, ആറ്, ഏഴ് എന്ന് നിങ്ങൾ എണ്ണിക്കൊണ്ടു പിന്നോട്ടുചായുമ്പോൾ ആഘാതമേറിയതായ കൈകൾ അയാളുടെ തോളുകളിൽ വലിവു നിങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നതുവരെ നിങ്ങളിലേക്കു വലിക്കുക. ഇതു അയാളുടെ നെഞ്ചുവികസിക്കുവാനും ശ്വാസം ഉള്ളിലേക്കു പോകുവാനും ഇടയാക്കുന്നു.

എട്ട് എന്നു നിങ്ങൾ എണ്ണുമ്പോൾ ആഘാതമേറിയതായ കൈകൾ താഴ്ത്തി നിങ്ങളുടെ കൈകൾ തുടക്കത്തിലുള്ള സ്ഥാനത്ത് എത്തത്തക്കവണ്ണം മേലോട്ടു ചലിപ്പിക്കുക.

മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം ഒരു മിനിറ്റിൽ 12 പ്രാവശ്യം വീതം ചെയ്യുക .ആഘാതമേറിയതായ സ്വയം ശ്വാസോച്ഛവാസം ചെയ്തു തുടങ്ങിയാലും നിങ്ങളുടെ പ്രക്രിയ അയാൾ ശക്തിയായി ശ്വാസോച്ഛവാസം ചെയ്തു തുടങ്ങുന്നതുവരെ തുടർന്നുകൊണ്ടു പോകേണ്ടതാണ്. അതിനുശേഷം നിർത്താവുന്നതാണ്.

4. ഒരു പകരക്കാരൻ പ്രവർത്തകനെ ഏർപ്പാടുചെയ്യുക

കൃത്രിമ ശ്വാസോച്ഛവാസം നടത്തുന്നതിന് ഒരു പകരക്കാരനെ ആവശ്യമായി വന്നേക്കാം. ഇതു കൃത്രിമശ്വാസോച്ഛവാസ ഗതിയിൽ നഷ്ടം കൂടാതെ ചെയ്യണം. കൃത്രിമ ശ്വാസോച്ഛവാസം കുറഞ്ഞത് നാലു മണിക്കൂർ വരെയോ അല്ലെങ്കിൽ ശരീരം നിശ്ചലമാകുന്നതുവരെയോ തുടരേണ്ടതാണ്. വൈദ്യുതഘാതമേറേ കേസുകളിൽ ശ്വാസോച്ഛവാസം സാധാരണ ഗതിയിലാകാൻ എട്ടു മണിക്കൂർവരെ എടുത്ത സംഭവങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെയുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിൽ ആഘാതമേറിയതായി രക്ഷപ്രാപിക്കുവാനുള്ള ചില അടയാളങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നവരുടെ തുടർച്ചയായ പ്രയത്നം ആവശ്യമായിവരും.

ഡോക്ടർ വന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം ആഘാതമേറിയതായ മാറ്റാവുന്നതും ആവശ്യമെങ്കിൽ അതിനോടുകൂടിത്തന്നെ കൃത്രിമശ്വാസോച്ഛവാസം തുടരാവുന്നതുമാണ്.

ചെറിയതോതിലുള്ള സാധാരണ ശ്വാസോച്ഛവാസം കൃത്രിമശ്വാസോച്ഛവാസം നിർത്തുന്നതിനുള്ള ഉപാധിയല്ല. താൽകാലികമായി ശ്വാസോച്ഛവാസം തിരിച്ചുകിട്ടിയാലും ഇടക്കിടക്ക് അതുനിന്നുപോയേക്കാം. അതിനാൽ അയാളെ നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ശ്വാസോച്ഛവാസം നിലച്ചുപോയാൽ ഉടൻതന്നെ കൃത്രിമശ്വാസോച്ഛവാസം നൽകുന്നതു തുടരേണ്ടതുമാണ്.

5. പ്രധാനം

അബോധാവസ്ഥയിലുള്ള വ്യക്തിക്ക് ഒരിക്കലും ഒന്നും കുടിക്കുവാൻ കൊടുക്കരുത്. അത് അയാളുടെ ശ്വാസനാളി തടസ്സപ്പെടുത്തിയേക്കാം.

6. അടുത്തുള്ള ഡോക്ടർമാർ -- ഫോൺ നമ്പർ

- (1)
- (2)
- (3)

7. ആശുപത്രി -- ഫോൺ നമ്പർ

അവസ്ഥ - 2

एक दो तीन गिन कर बाँहों को अनुलंब अवस्था में रखकर आगे की ओर झुकते हुए पीडित की पीठ निरंतर दबाएं। इससे श्वसन प्रक्रिया पूरा होता है।

അവസ്ഥ - 3

जैसे आप आगे चार गिनते हुए दबाव को रिहा करते है और पीछे की ओर हटते है तो अपनी बाँहों को व्यक्ति की बाँहों की बगल से नीचे की ओर सरकाते हुए कोहनी के ऊपर ऊपरी बाँह पर पकड़ें। निरंतर पीछे की ओर जाते रहें।

അവസ്ഥ - 4

पीछे की ओर झूलते हुए पाँच, छह और सात गिनें, उठें और व्यक्ति की बाहों को तब तक अपनी ओर खींचें जब तक उनके कंधे पर आप तनाव महसूस न करें। ये उनकी छाती चौड़ी करता है और श्वसन होता है।

आठ गिनते हुए व्यक्ति की बाँहों को नीचे करें और प्रारंभिक स्थिति तक लाने के लिए अपने हाथों को ऊपर बढ़ाएं।

उपर्युक्त चक्र को मिनट में 12 बार दोहराएं। जब व्यक्ति सास लेना शुरू करता है तो आपकी कार्यवाही उनके श्वसन के साथ तब तक मिलाएं जब तक वे तीव्रता से श्वास न लेने लगे। फिर बंद करें।

4. स्टैंड बाई प्रक्रिया के लिए व्यवस्था

उपर्युक्त श्वसन प्रक्रिया को कार्यान्वित करने के लिए प्रचालक को बदलना आवश्यक हो सकता है। श्वसन के लय को न भंग करते हुए ये काम करना चाहिए। कृत्रिम श्वसन की प्रक्रिया को कम से कम चार घंटे या श्व-काठिन्य अवस्था तक जारी रखें। बिजली प्रघात के मामले में आठ घंटे बाद भी श्वसन वापस आ सकता है परंतु ऐसे मामलों में विद्युताघात लगे व्यक्ति ठीक होने के कुछ लक्षण दर्शाएगा जिससे बचाने वाले की ओर से निरंतर प्रयास की आवश्यकता होगी।

डॉक्टर के आगमन पर उनसे सलाह लेकर विद्युताघात लगे व्यक्ति को हटाया जा सकता है और बाद में यदि आवश्यकता हो तो साथ ही साथ श्वसन जारी रखा जा सकता है। कुछ देर के लिए प्राकृतिक श्वसन की वापसी कृत्रिम श्वसन प्रक्रिया को रोकने का संकेत नहीं होगा। कभी कभी अस्थायी तौर पर श्वसन के वापस आने के बाद भी विद्युताघात लगे व्यक्ति का श्वसन रुक सकता है। अतः उनपर नज़र रखनी चाहिए और यदि प्राकृतिक श्वसन रुक जाता है तो तुरंत कृत्रिम श्वसन को वापस शुरू करना चाहिए।

5. महत्वपूर्ण

बेहोश व्यक्ति को कभी भी पीने के लिए कुछ न दें।

6. समीपस्थ डॉक्टर - दूरभाष

- (1)
- (2)
- (3)

7. अस्पताल - दूरभाष

POSITION 2

As your count one, two, three, rock forward, keeping arm straight until they are nearly vertical, thus steadily pressing the victim's back. This completes expiration.

POSITION 3

As you proceed to count four, rock backwards releasing pressure and slide your hands downwards along with victim's arms and grasp his upper arms just above the elbows. Continue to rock backwards.

POSITION 4

As you rock back counting five, six, seven raise and pull victim's arms towards you, until you feel tension on his shoulders. This expands his chest and result in respiration.

As you count eight, lower the victim's arms and move your hands up for the initial position.

Repeat the above cycle 12 times a minute. When the victim starts breathing synchronize your steps with his breathing until he breathes strongly. Then stop

4. ARRANGE FOR A STANDBY OPERATION

In carrying out aforesaid respiration, it may be necessary to change the operator. This must be done without losing the rhythm of respiration. Continue artificial respiration for atleast four hours or until RIGOR MORTIS sets in. And breathing has returned even after eight hours in case of electric shock, but in such instances, the victim will show some signs of recovery which will call for continued effort on the part of rescuers.

After obtaining the Doctor's advice on arrival, the victim can be removed, and after respiration can also be carried on simultaneously if necessary. A brief return of natural respiration is not a certain indication for stopping the resuscitation. Not in frequently the victim after a temporary recovery of respiration may stop breaking again. The victim must therefore be watched and if natural breathing stops, artificial respiration should be returned at once.

5. IMPORTANT

Never give an unconscious man anything to drink.

6. NEAREST DOCTOR - PHONE

- (1)
- (2)
- (3)

7. HOSPITAL - PHONE

